

Kontrollutvalget

Dato: 13.09.2013

Deres ref:

Vår ref (saksnr.):

201200829-10

Revisjonsref:

Saksbeh:

Geir Lunde

Tlf.: 911 98 930

Arkivkode

126.2.2

RAPPORT 12/2013 BYDELSUTVALGENES TILSYN - FORSTÅELSE, ORGANISERING OG RAPPORTERING

Saken gjelder:

Rapport 12/2013 *Bydelsutvalgenes tilsyn - forståelse, organisering og rapportering* er resultatet av en undersøkelse vedtatt av kontrollutvalget i møte 28.08.2012 (sak 87). Prosjektet hører inn under fokusområdet *Virksomhetsstyring og investeringskontroll*, jf. bystyrets vedtak i sak om *Overordnet analyse og plan for forvaltningsrevisjon* av 13.06.2012 (sak 165).

Bydelsutvalgene er folkevalgte organer. Det gjør det lite naturlig å rette forvaltningsrevisjon mot utvalgene. I undersøkelsen er det valgt en beskrivende og drøftende tilnærming, med formål å gi et grunnlag for videreutvikling av tilsynsarbeidet.

Kommunerevisjonen vil høsten 2013 invitere bydelsutvalgenes medlemmer til et seminar om tilsyn og tilsynsarbeid.

Alle bydelsutvalgene har vært omfattet av undersøkelsen. Informasjon har hovedsakelig vært innhentet gjennom en spørreundersøkelse rettet mot bydelsutvalgenes arbeidsutvalg og gjennom kartlegging av hvilke saker som har vært på sakskartet i bydelsutvalgene i perioden fra konstituering av bydelsutvalgene etter valget høsten 2011 og gjennom hele 2012.

Følgende spørsmål blir belyst i rapporten:

- Hvilken informasjon eller opplæring har bydelsutvalgenes medlemmer fått om sitt tilsynsansvar og praktisk gjennomføring av tilsynsoppgaver?
- Hvordan har bydelsutvalgene organisert tilsynet?
- Hvilken informasjon om økonomi og tjenesteproduksjon og kvalitet i tjenestene baserer bydelsutvalgene seg på som grunnlag for utøvelsen av tilsynet?
- Hvilken informasjon mottar bydelsutvalgene om oppfølging av bydelens langsiktige planer?

Bydelene i Oslo har ansvaret for en betydelig del av kommunens tjenester til befolkningen. Bydelsutvalgene er pålagt å føre tilsyn med virksomheten i bydelene. Tilsynet er et viktig element i styringen og kontrollen av virksomheten i bydelene.

Undersøkelsen viser at fleste arbeidsutvalgene opplevde tilsynsansvarets innhold og utførelse som klart. Enkelte pekte imidlertid på at forståelsen av tilsynsansvaret ikke var god nok, at bydelsutvalget ikke hadde god nok kompetanse på sentrale deler av bydelens virksomhet og at informasjonen bydelsutvalget fikk seg forelagt ikke var godt nok tilpasset utvalgets behov. De fleste arbeidsutvalgene mente at det var behov for ytterligere opplæring og pekte i den forbindelse på flere aktuelle temaer.

Bydelsutvalgenes tilsynsansvar er omfattende. Tilrettelegging for tilsyn ved bruk av andre organer vil kunne bidra til at bydelsutvalgets tilsyn utøves mer rasjonelt og med mindre ressursbruk. Undersøkelsen viser at samtlige bydelsutvalg hadde en komite- og utvalgsstruktur, som la til rette for at tilsynsoppgaver kunne delegeres til disse organene. Ifølge informasjonen Kommunerevisjonen har hatt tilgang til, hadde bare ett bydelsutvalg eksplisitt delegert tilsynsoppgaver til komiteene. Imidlertid viste svarene på spørreundersøkelsen at arbeidsutvalgene oppfattet at komiteene arbeidet med tilsyn.

Dersom komiteene utfører tilsyn, fritar ikke det bydelsutvalget for ansvaret for tilsynet. Dette fordrer at bydelsutvalget klargjør sine forventinger til komiteenes tilsyn, og til når komiteene bør formidle tilsynsinformasjon til bydelsutvalget.

For at bydelsutvalgene skal føre et godt tilsyn med bydelenes økonomi og tjenesteproduksjon, er det viktig at de mottar informasjon tilstrekkelig raskt og hyppig. Månedlig statusrapportering er et viktig bidrag til å sikre løpende tilsyn med utviklingen i bydelenes økonomi. De aller fleste bydelsutvalgene mottok rapportering om økonomi og tjenesteproduksjon på nesten hvert møte i undersøkelsesperioden, ifølge Kommunerevisjonens informasjon. Arbeidsutvalgene i elleve av de tretten bydelene, som besvarte undersøkelsen, opplevde at de mottok tilstrekkelig informasjon om økonomi og tjenesteproduksjon til å ivareta tilsynsoppgavene, mens arbeidsutvalgene i to bydeler opplevde at de bare delvis mottok tilstrekkelig informasjon.

En rekke lover og forskrifter, samt føringer gitt av bystyret, setter krav til kvaliteten på tjenestene bydelene har ansvar for. For at bydelsutvalgene skal kunne føre tilsyn med kvaliteten, er det nødvendig at utvalgene mottar tilstrekkelig informasjon om kvalitetskravene og om den faktiske kvaliteten på tjenestene. Undersøkelsen tyder på at bydelsutvalgene i ulik grad hadde mottatt informasjon om gjeldende kvalitetskrav og om tilgjengelig informasjon om kvaliteten på tjenestene.

Bydelsutvalgene skal føre tilsyn med administrasjonens langsiktige planlegging. Et godt og relevant planverk er et viktig grunnlag for utvalgenes tilsyn. Planverket synliggjør gjerne risikoområder og utfordringer som bydelene står overfor. Bydelsutvalgenes involvering i både det kortsiktige og langsiktige planarbeidet, for eksempel gjennom budsjettkonferanser, kan gi politikerne kompetanse og informasjon som kan være viktig i tilsynsarbeidet. Undersøkelsen tyder på at bydelsutvalgenes behandling av langsiktige planer var lagt opp ulikt i bydelene, både mht. omfanget av slike planer og hvilke planer som ble behandlet.

Kommunerevisoren fremmer følgende forslag til vedtak:

Bydelene i Oslo har ansvaret for en betydelig del av kommunens tjenester til befolkningen. Bydelsutvalgene er pålagt å føre tilsyn med virksomheten i bydelene.

Rapport 12/2013 *Bydelsutvalgenes tilsyn - forståelse, organisering og rapportering* viser blant annet at tilsynsansvaret var klart, men at det var behov for ytterligere opplæring. Videre

viser rapporten at mange av bydelsutvalgene fikk bred informasjon om økonomi og tjenesteproduksjon, men at bydelsutvalgene fikk færre saker med informasjon om kvaliteten på bydelenes tjenester.

Kontrollutvalget merker seg at det er forskjeller mellom bydelsutvalgene som kan belyses nærmere i Kommunerevisjonens seminar om bydelsutvalgenes tilsyn og tilsynsarbeid.

Kontrollutvalget tar for øvrig rapport 12/2013 til orientering.

Saken sendes helse- og sosialkomiteen.

Med hilsen

Unn H. Aarvold
kst. kommunerevisor

Lars Norman Mikkelsen
avdelingsdirektør

Vedlegg

Rapport 12/2013 *Bydelsutvalgenes tilsyn - forståelse, organisering og rapportering*

Kopi med vedlegg og utskrift av protokoll:

Alle bydelsutvalg

Alle bydeler

Byråden for helse og sosiale tjenester

Byråden for eldr